

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій

Протокол № 1 від 02.09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма "Облік і аудит"

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Олексій НАЙДЕНКО

Завідувач кафедри
міжнародної торгівлі, митної
справи та фінансових
технологій

Вікторія ТИЩЕНКО

Гарант програми

Ольга ФАРТУШНЯК

Харків
2025

ВСТУП

Розвиток держави залежить від багатьох складових. Однією з них є податкова система, яка спрямована на формування доходної частини бюджету з подальшим перерозподілом отриманих податкових надходжень на різні сфери соціально-економічного розвитку держави. При цьому податки можуть виконувати не тільки фіскальну функцію, але й регулюючу, коли завдяки певним стимулам та / або обмеженням держава впливає на можливості платників податку знизити податкове навантаження. В умовах воєнного стану податки мають велике значення, оскільки в умовах дефіциту бюджету саме податки мають забезпечувати фінансування потреб Збройних Сил України.

Мета навчальної дисципліни – формування компетентностей з теорії оподаткування та структури податкової системи країни, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи податкової політики і розвитку податкової системи.

Завданнями навчальної дисципліни є:

вивчення сутності, функцій та ролі оподаткування у ринковій економіці, закономірностей їх еволюційного розвитку;

засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики;

формування навичок щодо класифікації податків, їх обов'язкових елементів та функцій, які вони виконують;

ознайомлення з особливостями діяльності Державної податкової служби України;

вивчення організаційних особливостей державного та корпоративного податкового менеджменту;

вивчення методики розрахунків основних видів загальнодержавних та місцевих податків і зборів;

розгляд порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами;

аналіз особливостей та умов перекладання податків;

дослідження організації альтернативних систем оподаткування;

виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків.

Об'єктом вивчення дисципліни є податкова система держави.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини щодо перерозподілу валового внутрішнього продукту і національного доходу для створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
ПР01	СК04
ПР02	СК04, СК12
ПР03	ЗК1, ЗК6, ЗК8,
ПР04	ЗК11, СК03, СК10
ПР05	СК09, СК13
ПР07	ЗК1, ЗК2, ЗК6, ЗК8, СК10, СК11
ПР08	СК04, СК06, СК07
ПР09	СК04
ПР20	ЗК3, СК09, СК10
ПР21	СК04

де, ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11 – Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій

СК03 – Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення

СК04 – Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання

СК06 – Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій

СК07 – Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК09 – Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10 – Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11 – Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК12 – Здатність консолідувати обліково-аналітичну та контрольну інформацію засобами спеціалізованого програмного забезпечення відповідно запитам системи підтримки прийняття рішень підприємств різних організаційно-правових форм та галузей діяльності

СК13 – Здатність застосування новітніх аналітичних процедур в предаудиті та під час комплексної діагностики об'єктів облікового спостереження.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи податкової системи України та основні непрямі податки

Тема 1. Сутність та види податків.

Сутність податків. Історичні аспекти виникнення й розвитку податків. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу). Функції податків: фіскальна, регулююча. Елементи податку: основні, додаткові, факультативні. Податкова ставка. Класифікація податкових ставок. Розподіл податків за економічним змістом на прямі і непрямі. Види податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування: податки на доходи, капітал, споживання. Види прямих та непрямих податків.

Тема 2. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.

Поняття податкової політики. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки. Мета, принципи та ієрархія завдань податкової політики. Фактори, які визначають напрямки та характер податкової політики. Особливості податкової політики України в період формування ринкових відносин. Елементи й основні принципи податкової політики. Критерії ефективності податкової політики.

Тема 3. Організація податкової системи.

Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Наукові основи побудови податкової системи. Податки в системі державних доходів. Принципи побудови та організації системи оподаткування. Податки як елемент перерозподілу валового національного продукту. Критерії оптимального оподаткування.

Тема 4. Контролюючі органи в сфері оподаткування.

Генезис контролюючих органів у сфері оподаткування. Порівняльна характеристика контролюючих органів у сфері оподаткування. Структура Державної податкової служби України. Функції Державної податкової служби України та її завдання. Права та обов'язки органів Державної податкової служби. Обов'язки та відповідальність посадових осіб податкових органів. Взаємодія органів Державної податкової служби з іншими контролюючими органами.

Тема 5. Податковий менеджмент.

Поняття "податковий менеджмент". Структура податкового менеджменту. Цілі, основні задачі та функції податкового менеджменту. Структура та основні складові державного податкового менеджменту. Поняття та основні характеристики адміністрування податків, податкового контролю, податкового регулювання, державного податкового планування. Структура та основні складові корпоративного податкового менеджменту. Поняття та основні характеристики податкового обліку, корпоративного податкового планування, бюджетування податків.

Тема 6. Перекладання податків.

Просте та складне перекладання. Створення умов для запобігання перекладанню податків. Розмежування суб'єктів оподаткування та носіїв податку. Ціноутворення і механізм перекладання непрямих податків. Особливості та умови перекладання податку на прибуток та інших прямих податків.

Тема 7. Податок на додану вартість.

Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Елементи податку. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Податкові зобов'язання і податковий кредит. Порядок обчислення податку. Податкова накладна. Бюджетне відшкодування ПДВ. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 8. Акцизний податок.

Економічна сутність акцизного податку. Перелік підакцизних товарів. Елементи акцизного податку. Ставки акцизного податку. Акцизна накладна. Мінімальне податкове акцизне зобов'язання. Застосування марок акцизного податку. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 9. Мито.

Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Елементи мита. Митна вартість товарів. Принципи та методи визначення митної вартості товарів. Види та ставки мита. Порядок обчислення мита. Митна декларація. Порядок подання податкової звітності та сплати мита.

Змістовий модуль 2. Основні прямі податки й інші податки та збори

Тема 10. Податок на прибуток підприємств.

Особливості оподаткування прибутку підприємств. Елементи податку на прибуток. Податкові різниці. Поняття "основні засоби" та "амортизація". Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку. Особливості трансфертного ціноутворення. Строки сплати податку та подання звітності. Звіт про контрольовані операції.

Тема 11. Податок на доходи фізичних осіб.

Склад оподаткованого доходу. Елементи податку. Податкова знижка та її склад. Обмеження щодо застосування податкової знижки. Податкова соціальна пільга та її категорії. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги. Податкова документація для фізичних осіб-громадян, фізичних осіб-підприємців та податкових агентів. Умови складання та терміни подання податкової звітності. Ставки податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 12. Плата за ресурси та послуги.

Види платежів, що входять до складу рентної плати. Порядок визначення об'єктів та бази оподаткування податків, що входять до складу рентної плати. Ставки рентної плати. Порядок складання та терміни подання податкової звітності з рентної плати. Порядок сплати рентної плати.

Тема 13. Майнові податки та збори.

Структура податку на майно. Елементи податку. Порядок визначення суми податку, складання звітності та сплати податкових зобов'язань.

Тема 14. Місцеві податки і збори.

Перелік місцевих податків та зборів. Порядок встановлення місцевих податків та їх елементів місцевими радами. Елементи місцевих податків. Порядок визначення суми податків, складання звітності та сплати податкових зобов'язань.

Тема 15. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності. Групи платників єдиного податку: критерії та обмеження. Елементи єдиного податку. Перелік податків і зборів, за рахунок яких сплачується єдиний податок. Порядок визначення суми податку,

складання звітності та сплати податкових зобов'язань.

Тема 16. Ухилення від податків.

Види податкових правопорушень. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства. Штрафні санкції та пеня. Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження. Адміністративна, фінансова та кримінальна відповідальність за податкові правопорушення.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 7. Завдання 1.	Обчислити суму податку на додану вартість
Тема 8. Завдання 2.	Обчислити суму акцизного податку
Тема 10. Завдання 3.	Обчислити суму податку на прибуток підприємств
Тема 11. Завдання 4.	Обчислити суму податку на доходи фізичних осіб
Тема 12. Завдання 5	Обчислити суму екологічного податку
Тема 14. Завдання 6	Обчислити суму місцевих податків та зборів
Тема 15. Завдання 7.	Обчислити суму єдиного податку
Тема 16. Завдання 8.	Розрахунок штрафних санкцій та пені

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.

3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 - 16	Вивчення лекційного матеріалу, законодавчих та нормативно-правових актів
Тема 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16	Підготовка до практичних занять
Тема 1	Написання есе
Тема 1 – 16	Підготовка презентації
Тема 1 – 16	Підготовка до контрольних робіт

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні: лекція (Тема 1 – 6), проблемна лекція (Тема 7 – 16).
Наочні (демонстрація (Тема 1-16)).
Практичні (практична робота (Тема 7, 8 10, 11, 15, 16), есе (Тема 1).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: тестові опитування за темами лекцій (10 балів), компетентнісно-орієнтовані завдання (20 балів), письмова контрольна робота (20 балів), презентація (5 балів), есе (5 балів).

Семестровий контроль: іспит.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит».
Семестр III
Навчальна дисципліна "Податкова система"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове). (20 балів)

1. Якщо звітний період дорівнює календарному місяцю, то податкова звітність подається протягом?
 - а) 40 календарних днів, наступних за звітним місяцем;
 - б) 60 календарних днів, наступних за звітним місяцем.
 - в) 20 календарних днів, наступних за звітним місяцем.
2. Якщо звітний період дорівнює календарному кварталу, то податкова звітність подається протягом?
 - а) 40 календарних днів, наступних за звітним кварталом;
 - б) 60 календарних днів, наступних за звітним кварталом.
 - в) 20 календарних днів, наступних за звітним кварталом.
3. Якщо звітний період дорівнює календарному року, то податкова звітність подається протягом?
 - а) 40 календарних днів, наступних за звітним роком;
 - б) 60 календарних днів, наступних за звітним роком.
 - в) 20 календарних днів, наступних за звітним роком.
4. Прикладом податкової звітності є:
 - а) податковий розрахунок;
 - б) товарно-транспортна накладна;
 - в) рахунок-фактура.
5. Первинним документом для цілей оподаткування є:
 - а) податкова декларація;
 - б) акцизна накладна;
 - в) звіт з трансфертного ціноутворення.
6. Які види відповідальності за порушення податкового законодавства передбачено Податковим кодексом України:
 - а) дисциплінарна, матеріальна, кримінальна;
 - б) адміністративна, фінансова, кримінальна;
 - в) адміністративна, кримінальна, матеріальна?
7. Обов'язкову реєстрацію особи, як платника ПДВ, здійснюють у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій із постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню, нараховано (сплачено) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує:
 - а) 150 000 грн без ПДВ;
 - б) 800 000 грн без ПДВ;
 - в) 1 000 000 грн без ПДВ.
8. Під час здійснення імпорتنих операцій датою виникнення податкових зобов'язань із ПДВ бути вважати:

- а) дату отримання грошових коштів;
 - б) дату оприбуткування товарів;
 - в) дату оформлення митної декларації.
9. Форму податкової накладної затверджує:
- а) Кабінет Міністрів України;
 - б) Верховна Рада України;
 - в) Міністерство фінансів України.
9. Мінімальну оптово-роздрібну ціна встановлюють на:
- а) алкогольні напої;
 - б) нафтопродукти;
 - в) тютюнові вироби.
10. Максимальну роздрібну ціна встановлюють на:
- а) алкогольні напої;
 - б) нафтопродукти;
 - в) тютюнові вироби.
11. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата:
- а) здійснення оплати за товар;
 - б) відвантаження товарів;
 - в) складання вантажної митної декларації.
12. Маркування алкогольних напоїв здійснюють у разі, якщо вміст спириту етилового перевищує:
- а) 7 відсотків об'ємних одиниць;
 - б) 5 відсотків об'ємних одиниць;
 - в) 8,5 відсотків об'ємних одиниць.
13. До основних засобів належать необоротні активи вартістю понад:
- а) 1 000 грн;
 - б) 20 000 грн без ПДВ;
 - в) 6 000 грн із ПДВ.
14. Платники податку мають право використовувати річний звітний період у разі, якщо річний дохід минулого року не перевищив:
- а) 5 000 000 грн;
 - б) 40 000 000 грн;
 - в) 10 000 000 грн.
15. Який метод амортизації не можна використовувати в податковому обліку:
- а) кумулятивний;
 - б) виробничий;
 - в) прямолінійний?
16. Для обчислення межі застосування податкової соціальної пільги використовують:
- а) мінімальну заробітну плату;
 - б) прожитковий мінімум для працездатної особи;
 - в) прожитковий мінімум для непрацездатної особи.
17. Інвалід III групи має право на податкову соціальну пільгу у розмірі:
- а) 50 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
 - б) 75 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
 - в) 100 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи.
18. Податкове повідомлення-рішення про сплату плати за землю має бути надіслано фізичній особі не пізніше за:
- а) 1 квітня;
 - б) 1 травня;
 - в) 1 липня.

19. Заяву про перехід на спрощену систему оподаткування подають не пізніше ніж за ... календарних днів до початку календарного кварталу:

- а) 10;
- б) 5;
- в) 15.

20. Платники єдиного податку I та II груп сплачують єдиний податок шляхом авансового внеску не пізніше як ... числа поточного місяця:

- а) 10;
- б) 20;
- в) 15.

Завдання 2 (діагностичне). (5 балів)

Обчислити суму податку на доходи фізичних осіб, якщо заробітна плата за місяць складає 28 900 грн. У робітника 9 дітей віком до 18 років

Завдання 3 (діагностичне). (5 балів)

Розрахувати суму акцизного податку, якщо підприємство реалізувало 3 000 пляшок коньяку об'ємом 0,5 літрів (міцність 40 %)

Завдання 4 (евристичне). (10 балів)

Розрахувати суму ПДВ до сплати за наступними даними:

українському підприємству передано автомобіль в фінансовий лізинг на суму 48 000 грн. із ПДВ

відвантажено українському підприємству продукцію на суму 42 000 грн з ПДВ. Оплата отримана в попередньому місяці.

отримано послугу від нерезидента з Мексики на суму 60 000 грн з ПДВ. Складено податкову накладну та зареєстровано у Єдиному реєстрі податкових накладних. Оплата надавачу послуги перерахована.

у фірми з Сан-Марино придбано матеріали на суму 84 000 грн з ПДВ. Митна декларація оформлена своєчасно. ПДВ сплачено на митниці;

сплачена заробітна плата на підприємстві на суму 647 000 грн.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій протокол № ____ від «__» _____ 20__ р.

Екзаменатор

к.е.н., доц. Найденко О. Є.

Зав. кафедрою

д.е.н., проф. Тищенко В. Ф.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (стереотипне). (20 балів)

За кожну правильну відповідь на тестове запитання – 1 бал

Завдання 2 (діагностичне). (5 балів)

5 – вірний розрахунок податку на доходи фізичних осіб

Завдання 3 (діагностичне). (5 балів)

5 – вірний розрахунок акцизного податку.

Завдання 4 (евристичне). (10 балів)

4 – за вірне визначення податкових зобов'язань з ПДВ.

4 – за вірне визначення податкового кредиту з ПДВ.

2 – за вірне визначення суми ПДВ до сплати або відшкодування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Податкова система : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Ю. Б. Іванова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 410 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24503>

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.

Додаткова

3. Найденко О. Є. Зарубіжний досвід здійснення моніторингу податкових витрат та перспективи його впровадження в Україні / О. Є. Найденко // Науковий погляд: Економіка та управління. – 2022. – №4(80). – С. 86 – 94. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28819>

4. Найденко О. Є. Митні режими експорту та імпорту: регулюючий аспект та податкові наслідки / О. Є. Найденко, К. І. Гунько // Економіка та суспільство. – 2022. – № 46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29007>

5. Найденко О. Є. Обґрунтування переваг та недоліків оподаткування сімейних доходів / О. Є. Найденко, В. В. Карпова // Бізнес-навігатор. – 2022. – № 1 (68). – С. 120-126. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27666>

6. Регіональні аспекти митно-податкової політики [Електронний ресурс] : монографія / В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко, В. В. Карпова [та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. - Електрон. текстові дан. (1,88 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С.

Кузнеця, 2020. - 247 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26221>

7. Ivanov, Yu., Tyshchenko, V., & Naidenko, O. Customs and tax aspects of the economic integration of Ukraine into the EU. *Development Management*, 2023. – 21(2), p. 20–29. doi: 10.57111/devt/2.2023.20.

8. Tyschenko V. Substantiation of the stages of implementation of the tax expenditure concept / V. Tyschenko, O. Naidenko // *Development Management*. – 2023. – 21(1). – P. 27-35. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29804>

Інформаційні ресурси

9. Офіційний сайт Державної податкової служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tax.gov.ua/>